

Verksted 2 – Veileder til fasilitator

Oversikt

- Varighet: 1 time og 45 minutter per scenario. Se to alternative tidsplaner i **Fasilitatorens agenda**
- Tidsrom: 09:00–10:45 (forslag, kan justeres som det passer virksomheten deres og de som deltar. Tiden som er foreslått for hver oppgave, bør forstås som et minimum.
- Arbeidsform: gruppearbeid
- Deltakere: minst 4 og maksimalt 6 deltakere i hver gruppe (for gode arbeidsforhold) + 1 fasilitator og 1 referent per gruppe

Formål

I verksted 2 skal dere enten ta for dere **scenariokladdene** dere selv har utviklet, eller de **forhåndsutviklede scenarioene**, og utforske disse nærmere. Dere skal velge en **aktør** dere vil fokusere på i hvert scenario, og lage en detaljert **scenariofortelling** der situasjonen og problemstillingene denne aktøren står i, kommer tydelig fram – hele tiden med sikte på den **målvisjonen** som dere startet framsynsprosessen med.

Verkstedforløpet, oppsummert

Verksted 2 gjennomføres som en gruppesamtale med fasilitator som ordstyrer, i to oppgaver som følger etter hverandre.

Oppgave 1

Deltakerne går først inn i et gitt framtidsscenario, deler inntrykk av stemninger, konflikter, fordeling av makt og muligheter, og reflekterer over hvem som inkluderes og ekskluderes. Deretter velger de en hovedperson som representerer et perspektiv eller en verdi som berøres av målvisjonen, og utforsker hvilken situasjon og problemstillinger vedkommende kan stå i.

Oppgave 2

Deltakerne utvikler en mikrofortelling der denne aktøren håndterer noen konkrete utfordringer. Så bygger de ut fortellingen med «artefakter» fra framtiden (tjenester, teknologier, ordninger, trender) tydelig knyttet til strukturer og praksiser, som gjør framtidsbildet konkret og sanselig.

- **Gjør dere en framsynsprosess med forhåndsutviklede scenarioer?**
Da bruker dere de fire overordnede scenarioene for 2035 som dere finner i denne verktøykassa. Verksted 2 handler da om å gå inn i de fire fugleperspektiv-scenarioene, og så konkret som mulig forestille dere hvordan hver framtid vil arte seg for en bestemt aktør på bakken.
- **Gjør dere en framsynsprosess med egendefinerte scenarioer?**
Da kan dere også velge å ta fram de forhåndsutviklede scenarioene og sammenligne dem med scenariokladdene dere har forberedt til verksted 2. Dere kan bruke verksted 2 på to måter:
 - til å utforske videre og konkretisere deres egne scenariokladder
 - til å detaljere og konkretisere de forhåndsutviklede scenarioene

Dere kan alltid gå tilbake til framtidshjulene deres fra verksted 1 for å se hvor ideene i scenariokladdene deres kommer fra, og eventuelt hente nye ideer derfra.

I begge tilfellene anbefaler vi at dere holder deres egne, lokale forutsetninger og ambisjoner i mente, samtidig som dere tenker på alle de interessentene som målvisjonen deres berører. Slik blir scenarioarbeidet forankret i deres faktiske situasjon og strategiske utfordringer.

Underveis i prosessen

- **Gjør gruppen din oppmerksom på utskriften av målvisjonen** de har foran seg, slik at deltakerne i hver oppgave stadig blir minnet om – og kan vurdere på ny – hva som står på spill. Den forhåndsdefinerte målvisjonen for Framsyn kan du laste ned fra kulturdirektoratet.no/framsyn
- **Minn deltakerne på at de bør nærme seg alle oppgavene og spørsmålene med bevissthet om det ståstedet / de perspektivene som hver enkelt forvalter.** Det handler om å forestille seg og drøfte hvilke konsekvenser de ulike scenarioene kan få for den virksomheten eller den sosiale posisjonen vedkommende representerer, og ta disse drøftelsene med inn i gruppediskusjonen.

For detaljerte instruksjoner for fasilitering av verkstedet med illustrerte eksempler, last ned og skriv ut → **Verksted 2 – Fasilitatorens agenda** fra kulturdirektoratet.no/framsyn